

NOWY CZAS

CENY OGŁOSZEŃ: Po teście 1 mm w 1 szpalcie (szerokość szpalcy 45 mm) po 16 groszy. Ogłoszenia tekstowe po 1 złoty 50 groszy za 1 mm.

Jędrzejów, 19/20 czerwca 1943

Administracja i ekspedycja: Jędrzejów, Rynek 1. Tel. 84.
Nadesłane, a nie zamówione przez Redakcję rekopisy, będą swracane stronom jedynie wówczas, gdy dołączone zostaną znaczki pocztowe na opłacenie przesyłki zwrotnej. — Ukazuje się 3 razy w tygodniu: we wtorek, czwartek, sobotę (niedziela). Prenumerata miesięczna 2.40 zł., z odnośnikiem do domu 2.80 zł., pocztą 3.20 zł.

Dalsza lista ofiar katyńskich.

Kraków, 18 czerwca. Specjalny sprawozdawca agencji prasowej „Telepress” nadsyła nam z Katynia dalszy ciąg listy oficerów W. P., pomordowanych przez bolszewików, a rozpoznanych przez ekipę techniczną Polskiego Czerwonego Krzyża. Męczeńską śmiercią polegli:

2461. **Nierozpoznany porucznik.**
2462. **Kosobudzki Błażej — kpt., syn Jana.** (Przy szczątkach znalez. 2 listy).
2463. **Nierozpoznany wojskowy.** (Znaleziono: 23 połówki znaków rozpoznawczych poległych w okresie działań wojennych we wrześniu lub październiku 1939 r. żołnierzy, względ. zmarłych w obozie sowieckim. Nazwiska podane przez prasę).
2464. **Nierozpoznany wojskowy.**
2465. **Dąbrowski Jan Henryk — por.** (Znaleziono: pozwolenie na broń, list, 2 karty pocztowe i świad. szczepienia w Kozielsku).
2466. **Urbanik Stefan — ppor.,** urodz. 1913. (Znaleziono z nak rozpoznawczy).
2467. **Fridson Jakób — wojskowy.** (Znaleziono: 3 listy, których nadawcą jest Felicia Fridson, Warszawa, ul. Marszałkowska 73, telegram, oraz 3 karty pocztowe).
2468. **Słowik Adolf — wojskowy.** (Znaleziono list, którego nadawcą jest Franciszek Kapek, Chorzów II, Górny Śląsk, Gräfin Laurastrasse 1, łańcuszek od zegarka i świadectwo szczepienia w Kozielsku).
2469. **Choroszuca Józef — wojskowy inżynier,** urodz. 31. 3. 1898 r. w Rudnicy, zamieszkały w Choszczówku k. Warszawy. (Znaleziono: książeczka PKO.).

2470. **Ceimer Robert — ppor.,** syn Hermana. (Znaleziono: 6 listów, których nadawcą jest Władysław Ceimer, Warszawa, ul. Jana Kazimierza 1, m. 5).
2471. **Krabowski Ludwik — por.** (Znaleziono: listy i karty pocztowe, których nadawcą jest K. Krabowska, Warszawa-Bielany, ul. Tomasza Zana 27/1, ponadto kalendarzyk kieszonkowy i medalik z łańcuszkiem).
2472. **Nierozpoznany kapitan.**
2473. **Nierozpoznany podporucznik — lekarz.** (Znaleziono: nieczytelna karta przydziału wojennego).
2474. **Kowalczyk Jan — wojskowy,** ur. 15. 3. 1904 r. w Belzeu (?), nauczyciel w Łabiszynie. (Znaleziono: książeczkę oszczęd. PKO, metrykę ślubu i odznakę).
2475. **Lauer Adolf — wojsk.** (Znaleziono: karty pocztowe i telegram z Tarnopola).
2476. **Nierozpoznany wojskowy.** (Znaleziono: 3 karty pocztowe nieczytelne i sowiecka gazeta z dnia 23. 4. 1940 r.).
2477. **Redziński Ludwik — ppor.,** urodz. 25. 8. 1905 r. (Znaleziono: ks. st. sl. ofic., kartę przydziału wojennego i pismo wojskowe).
2478. **Rosenberg Józef Marcell — wojsk.,** z zawodu adwokat. (Znaleziono: pismo urzędowe, list i karty wizytowe).

2479. **Nierozpoznany wojskowy.**
2480. **Gontarski Stanisław — por.-kwatermistrz.** (Znaleziono: zaświadczenie wojskowe i legit. urzęd. państwowe).
2481. **Piekielniak Jan — wojsk.,** urodz. 20. 10. 1905 r. w Kielcach. (Znaleziono: legitymację odznacz. wojskowych, metrykę ślubu, ks. st. sl. ofic., wizytówki, listy i karty pocztowe).
2482. **Fitzki Jan — wojskowy.** (Znaleziono: kartkę pocztową i kartki, wydarte z notesu z zapiskami).
2483. **Jankowski Mieczysław — por.** (Znaleziono: list, kalendarzyk kieszonkowy, krzyżyk z łańcuszkiem i świadectwo szczepienia w Kozielsku).
2484. **Rasiewicz Henryk — ppor.,** urodz. 11. 7. 1898 r. w Gnieźnie. (Znaleziono: dowód osobisty, kartki z ks. st. sl. ofic., znak rozpoznawczy i fotografie).
2485. **Rożniecki Henryk — ppor.** (Znaleziono: ks. st. sl. ofic., metrykę ślubu).
2486. **Nierozpoznany wojskowy.**
2487. **Lemisiwicz Jan — ppor.,** urodz. 18. 6. 1909 r. (Znaleziono: ks. st. sl. ofic., kartę mobilizacyjną, listy, karty pocztowe i odznakę wojsk.).
2488. **Seifert Tadeusz Ryszard — kpt.** (Znaleziono: legit. ofic. MSWojsk., listy, karty pocztowe i recepty poczt.).
2489. **Nierozpoznany wojskowy.**

2490. **Nierozpoznany wojskowy.** (Znaleziono: nieczytelne świad. szczep. w Kozielsku Nr. 2863).
2491. **Nierozpoznany podporucznik.** — (Znaleziono kartkę z zapiskami).
2492. **Nierozpoznany wojskowy.** (Znaleziono: list, którego nadawcą jest Krystkowska, Dębica, ul. Świątosławy, woj. krakowskie).
2493. **Eiger Antoni — ppor.** (Znaleziono: list i karty pocztowe).
2494. **Nierozpoznany wojskowy.**
2495. **Nierozpoznany wojskowy.** — (Znaleziono: nieczytelne świad. szczepienia w Kozielsku).
2496. **Nierozpoznany kapitan.**
2497. **Mucko Jan — por.** (Znaleziono: karty pocztowe i list, którego nadawcą jest Rozyna Mucko (miejscowość nieczytelna), ul. Ludowa (?) Nr. 3 m. 4, ponadto złoty krzyżyk z łańcuszkiem).
2498. **Perzak Paweł — ppor.,** urodz. 4. 1. 1906 r. (Znaleziono: ks. st. sl. ofic. i pozwolenie na broń).
2499. **Maciszewski Mieczysław — ppor.,** dr. przed wojną zam. Warszawa, ul. Krucza 46. (Znaleziono: legitymację odznacz. wojskowych, blok recept in blanko i wieczne pióro).
2500. **Cholewicki Tadeusz — ppor.,** kawaler Krzyża Walecznych. (Znaleziono: legitymację oficerską MSWojsk. i legitymację Krzyża Walecznych).

Wymiana depesz między Ribbentropem a Budakiem

Berlin, 18 czerwca. Z okazji drugiej rocznicy przystąpienia niezależnej Chorwacji do Paktu Trzech nastąpiła wymiana depesz, utrzymanych w serdecznych słowach pomiędzy ministrem spraw zagranicznych Rzeszy von Ribbentropem a chorwackim ministrem spraw zagranicznych Budakiem.

Nowi biskupi hiszpańscy.

Madryt, 18 czerwca. W porozumieniu z Watykanem szef państwa hiszpańskiego zatwierdził ośmiu nowych biskupów, a mianowicie w Almeria, Astorga, Cuenca, Guadix, Cadix, Lerida, Palencia i Vitoria. Zgodnie z ustalonym przed dwoma laty z Watykanem „modus vivendi” biskupa wyznacza papież na podstawie przedłożonej mu krótkiej listy kandydatów.

Stany Zjednoczone produkują coraz mniej złota.

Zurych, 18 czerwca. Brak górników oraz zakaz produkcji złota, ogłoszony z początkiem grudnia 1942 r. celem zwolnienia robotników do pracy w górnictwie, ważnym pod względem wojennym, uwidoczniła się już w znacznie niższych cyfrach produkcji dla roku 1942. Podczas kiedy w r. 1941 wyprodukowano 5.88 milionów uncji, produkcja w roku 1942 osiągnęła tylko 3.62 milionów uncji, czyli 38 proc. mniej. Wartość produkcji obniżyła się odpowiednio z kwoty 205.9 milionów dolarów na 126.6 milj. dolarów.

Legion portugalski na Azorach podległy ministerstwu wojny.

Lizbona, 17 czerwca. Według rozporządzenia portugalskiego ministerstwa spraw wewnętrznych oraz ministerstwa wojny, oddziały legionu portugalskiego, stacjonujące na Azorach, podlegać będą ministerstwu wojny. Zarządzenie to motywuje się tem, że zapewniona ma być służba cywilnej obrony na tej grupie wysp.

Anglia wstrzymuje produkcję obuwia.

Genewa, 18 czerwca. Jak donosi „Daily Telegraph”, prezydent brytyjskiego Związku kupców obuwniczych na posiedzeniu tego związku w Londynie oświadczył, że Anglia wstrzymuje produkcję obuwia w ciągu najbliższych miesięcy. Podkreślił, że zaopatrzenie w skórę na wierzchy i na podeszwy doszło do stadium bardzo krytycznego, ponieważ Anglia nie dysponuje zapasami skóry dla ludności cywilnej.

Komedja rozwiązania Kominternu.

Berno, 18 czerwca. Pod nagłówkiem „Revolucja żołnierska w Europie — nadzieja Unji Sowieckiej”, publikuje kopenhaski dziennik „National Tidende” sprawozdanie ze Sztokholmu, które w tutejszych politycznych kołach jest przedmiotem szczególnych dyskusji.

Wskutek bowiem niedyskrecji pewnego sowieckiego funkcjonariusza dowiedział się świat o prawdziwych zamiarach Sowieców, odnoszących się do kwestii rozwiązania kominternu. Centralny komitet komunistyczny w Szwecji, według doniesienia pewnego sowieckiego funkcjonariusza, otrzymał już w miesiąc przed opublikowaniem rozwiązania III Międzynarodówki odpowiednie wskazówki, które m. in. mówią co następuje: „Towarzysz Dymitroff w dalszym ciągu zatrzyma w swym ręku wszelkie nici, jakkolwiek największy nacisk trzeba kłaść na to, żeby stosunki, istniejące między szwedzkim komitetem centralnym a Moskwą nie doszły do wiadomości opinii publicznej. Zakazuje się więc dlatego wszelkiego kontaktu szwedzkich komunistów ze sztokholmską posłanką sowiecką panią Kollatą, oraz z jej bolszewickimi dyplomatami.

W instrukcji dostarczonej do rąk szwedzkich komunistów, a zawierającej zresztą cały szereg wskazówek dla polityki, jaka w przyszłości uprawiać ma partia, czytamy dalej, że konieczne spowodować należy europejską rewolucję żołnierską, która by gwarantowała zwycięstwo bolszewizmu.

Należy jednakowoż z najwyższą ostrożnością zważać na to, żeby unikać dawnych komunistycznych hasel w ulotkach lub też w innych publikacjach ale rzecz jasna, podkreślać trzeba stałe ogólną nędrę oraz wysiłek tej nędzy, uprawianej przez kapitalizm. Nie zaleca się również w chwili obecnej żadnych słownych wycieczek przeciwko

aliantom. Pod koniec tego sowieckiego hasła dziennego czytamy, że należy poinformować starych szwedzkich komunistów o fałszywej, że rozwiązanie trzeciej międzynarodówki uważać trzeba za zabieg, konieczny na czas trwania wojny.

W swym tygodniowym dodatku „Legion” zamieszcza „Diario da Manhã” następujący artykuł:

„Wielkim i teatralnym gestem, przeznaczonym w zupełności dla oczu świata, rząd moskiewski, a właściwie Stalin oddał tradycyjny strzał w kark III Międzynarodówki, lecz świat nie wierzy temu. Ktożby bowiem mógł uwierzyć w rozwiązanie III Międzynarodówki, stanowiącej najlepszą broń polityczną władców z Kremla? Po sensacyjnym odkryciu okropnej, krwawej zbrodni w Katyniu jest rzeczą aż nadto zrozumiałą, iż szakale moskiewscy maskują się obecnie jako niewinne jagniątka.

Nie zdobyli się oni na nie lepsze, jak na komedję rozwiązania kominternu. Tak jakgdyby świat mógł w to uwierzyć, albo myślny mogli przypuszczać, iż taka nagła zmiana nastawienia była wogóle możliwa. Bolszewizm maskuje się, a tem samem staje się tem niebezpieczniejszy. Powinniśmy obecnie jeszcze bardziej być czujni i to o każdej porze dnia i nocy.

Legioniści, uwaga! Zakusy bolszewizmu obecnie są groźniejsze, aniżeli kiedykolwiek! Bolszewizm nie umarł, III Międzynarodówka nie znikła. Kiedy Stalin zarządził jej rozwiązanie, czyli pozorna śmierć, zawołał: Trzecia Międzynarodówka nie żyje, niech żyje czwarta Międzynarodówka! Legioniści, jeżeli obchodzimy dalszą rocznicę rewolucji narodowej, to pierwszym naszym hasłem niechaj będzie: walka z komunizmem niezależnie, gdzie się ten komunizm wylania i pod jaką postacią występuje!”

Skarb Rzeczypospolitej Polskiej odnaleziono pod Dakarem.

Genewa, 18 czerwca. Jak wynika z informacji dziennika „Daily Sketh”, w podziemnych trezorach w okolicy Dakaru znaleziono skarb Rzeczypospolitej Polskiej w wysokości 17 milionów funtów szterlingów w złocie, który przed wybuchem wojny oddano pod opiekę Banku francuskiego.

Owe 17 milionów funtów w złocie uważano za zaginione od czasu wojennego załamania się Francji. Przypuszczano także, że zostały one odtransportowane do Marty-

niki, razem z francuskim zapasem złota.

Jak donosi w dalszym ciągu „Daily Sketh”, nie do pomyślenia jest wydanie tego skarbu do rąk przedstawicielstwa polskiej emigracji w Londynie, ponieważ owe 17 milionów funtów w złocie oddano czasowo pod opiekę rządu francuskiego, dalej zaś rząd w Vichy nie zgadza się na wydanie jego, a wreszcie nie można uważać wydziału składającego się z de Gaullea i Girauda jako prawowitego przedstawiciel-

Morrison na temat „rozwiązania” kominternu.

Sztokholm, 18 czerwca. Według nadeszłych tu wiadomości, na świątecznym posiedzeniu Labour Party angielski minister spraw wewnętrznych, Morrison, będący członkiem tej partii, omawiał również wniosek komunistów angielskich o przyjęcie do Labour Party, zajmując się równocześnie kwestją tak zwanego rozwiązania kominternu.

Morrison oświadczył m. i., iż komintern tak długo był pożyteczny, jak długo Unja Sowiecka była bojkotowana przez wielkie państwa kapitalistyczne. Obecnie jednakowoż Unja Sowiecka równorzędna jest każdej potęgze kapitalistycznej. Jest rzeczą bardzo możliwą, iż Stalin uważał istnienie III Międzynarodówki za niepotrzebne, gdyż miała ona jedynie dobre stosunki między Unją Sowiecką i innymi państwami. Ponowne powstanie III Międzynarodówki znajduje się zupełnie w sferze możliwości. Następnie Morrison przeszedł do polityki komunistów i oświadczył, iż wierzą oni ciągle jeszcze w gwałtowną rewolucję.

Określił on zatem, jako rzecz niedopuszczalną, by polityka rządu angielskiego, kierowana przeświadczeniem wewnętrznym, była zmieszana z partją, „która staje wprawdzie do wyboru, lecz równocześnie gotowa jest do zorganizowania rewolucji”.

Na zakończenie Morrison udzielił komunistom angielskim rady, by się rozwiązali, a następnie wystąpili z wnioskiem o przyjęcie do Labour Party, o ile oczywiście złożą zapewnienie, iż nie będą „posługiwali się żadnymi tajemnymi klauzulami lub umowami”.

stwa Francji, wskutek czego tenże nie ma prawa dysponowania polskim skarbem. Jakkolwiekby się rzecz miała, nie zamierza się naruszać ogólnie uznanych zasad prawa międzynarodowego pod tym względem.

Gen. Smuts przewiduje ciężki kryzys dla Afryki południowej.

Genewa, 18 czerwca. Według dziennika „Daily Mail”, wygłosił generał Smuts w miejscowości Robertson w prowincji Kap zamienną przemowę, w której przepowiedział dla swego kraju „najcięższy kryzys, jaki się zdarzył w historii południowo-afrykańskiej”. W dalszym ciągu powiedział dosłownie, co następuje: „W czasie tego kryzysu istnieć będzie to niebezpieczeństwo, że zdarzą się rzeczy, które nie zaistniały od setek lat. Afryka południowa może doznać ciosu, z którego nie podniesie się w ciągu całych generacji.

Ogólne uznanie dla celów Japonji.

Echa mowy premjera Tojo. — Nowe oświadczenie ministra spraw zagranicznych Szigemitsu.

Tokio, 18 czerwca. Mowy, wygłoszone przed parlamentem przez Tojo i Szigemitsu, zajmują szpalty wszystkich dzienników porannych, które w szerokich napisach podkreślają jako główny punkt oświadczenia rządowe premjera Tojo.

Obok przyrzeczenia nadania Filipinom samodzielności jeszcze w ciągu bieżącego roku, specjalną uwagę zajmuje temat chiński. Japonja bowiem przyrzeka Chinom zasadniczą rewizję wszelkich umów. W dalszym ciągu podkreśla się przekonanie premjera o zwycięstwie ostatecznym bratnich narodów niemieckiego i włoskiego w Europie.

Jomiuri Hoci „zauważa, że każda mowa premjera Tojo, traktująca o Chinach, oznacza znaczny postęp w obopólnych stosunkach, panujących między temi dwoma krajami. Po rzeknięciu się Japonji swych szczególnych uprawnień w Chinach, po zniesieniu eksterytorjalności i po oddaniu własności nieprzyjacielskiej w ręce rządu narodowego spodziewać się można dalszych postępów i dalszych japońskich zarządzeń, wspierających pod względem dążeń Chin do zupełnej suwerenności.

Japońska polityka otwartych wrót w Azji Wschodniej.

W referacie, wygłoszonym przed wydziałem budżetowym izby niższej, który obradował we czwartek, wyłuszczył minister spraw zewnętrznych Szigemitsu zasadnicze i podstawowe idee japońskiej polityki zagranicznej wobec najnowszego rozwoju spraw, jaki się zarysował w przemowie premjera Tojo, wygłoszonej przed parlamentem.

Szigemitsu oświadczył, że organizacja strefy dobrobytu w Wielkiej Azji Wschodniej oznacza zupełną jedność polityczną o-

Jak dziennik ten zauważa, znikną w ten sposób wszelkie anglo-amerykańskie marzenia kolonialne w Chinach, a Chiny kroczą dalej na własnej swej drodze, aby wspólnie z Japonją współpracować przy budowie nowej Azji Wschodniej.

Syjamski minister spraw zagranicznych Vichit Vathakarn oświadczył w związku z przemówieniem premjera Tojo, w którym ten w sposób jak najbardziej uroczysty zapowiedział ścisłą współpracę Japonji z Syjmem w dziedzinie wojskowej, gospodarczej i politycznej: „Nie mam najmniejszych wątpliwości co do tego, iż Japonja zamierza z nami postąpić szczerze; zapewnić może w każdym razie Japonję o naszej szczerze i dobrej woli”. Następnie syjamski minister spraw zagranicznych w dalszym ciągu oświadczył: „Syjam uczyni wszystko, by przyjąć z pomocą sprzymierzonej Japonji; kraj mój zawsze posiadał silną wiarę w ostateczne zwycięstwo. Tymczasem urzędowe koła cywilne znalazły się pod silnym wrażeniem, jakie zrobiła na nich oferta Japonji w sprawie dalszej współpracy, by tem samem urzeczywistnić oddawną żywioną pragnienie narodu syjamskiego dojścia do pełnego rozwoju narodowego”.

raz współpracę wszystkich narodów Wielkiej Azji Wschodniej, t. j. jednego miljar- da mieszkańców. Na terenie gospodarczym uprawiać się będzie politykę otwartych wrót w Azji Wschodniej w przeciwieństwie do monopolistycznej polityki wrót zamkniętych, stosowanej przez mocarstwa anglo-amerykańskie.

Na zapytanie, w jaki sposób zamierza ministerstwo spraw zagranicznych praktycznie wykonać oświadczenie premjera Tojo, że mianowicie Japonja gotowa jest

udzielić narodom zamieszkującym strefę dobrobytu pełnej niezależności lub też prawa do udziału w rządach, oświadczył Szigemitsu, że zupełne zjednoczenie jednego miljar- da ludzi na terenie Azji Wschodniej osiągnąć można jedynie przez stworzenie strefy dobrobytu w Wielkiej Azji Wschodniej. Zbudził się do życia obecnie jeden miljar- d ludzi w Wielkiej Azji Wschodniej oraz poznał fakt, że budowa sfery dobrobytu albo też bezpieczeństwo narodów żyjących w tej sferze nie jest możliwe bez skutecznego dalszego prowadzenia wojny. Jak wykazała historia, Anglii, Amerykanie i Niderlandczycy uprawiali stale politykę pod hasłem „divide et impera”. Panowanie np. brytyjskie w Indiach zbudowane było na polityce rozdzielania narodu hinduskiego. Szczególnie w Azji Wschodniej Anglo-Amerykanie stale usiłowali rozdzielać poszczególne narody oraz pędzić Chińczyków do walki przeciwko Japończykom. Japonja dała przyrzeczenie, że usunie ten rodzaj politykę i to tworząc sferę dobrobytu w Wielkiej Azji Wschodniej.

W dalszym ciągu swej przemowy poruszył Szigemitsu sprawę sprzymierzeńców japońskich w Europie, oraz oświadczył, że Niemcy i Włochy są w Europie obrońcami ras. Anglja wykazała już dowodnie, że nie myśli o obronie interesów małych narodów. Wkońcu dał Szigemitsu wyraz przekonaniu, że konstruktywna polityka japońska, zbudowana na podstawie sprawiedliwości, z uznaniem powitana będzie przez cały świat. Ta nowa polityka jest jedyną drogą, jaką kroczyć może Japonja jako naród wielki. „Wierzę w to mocno, że stworzenie strefy dobrobytu w Wielkiej Azji Wschodniej spowoduje świat jutrażenki odrodzenia Wielkiej Azji”.

Tanger pod ochroną Hiszpanji.

Madryt, 18 czerwca. Przed trzema laty Hiszpanja zajęła międzynarodową strefę Tangeru, by ten odcinek Marokka hiszpańskiego nie narażał na wojnę. Od trzech lat Hiszpanja de facto posiada to miasto, mimo, iż de jure istnieje jeszcze strefa międzynarodowa.

Dopiero na przełomie ostatniego stulecia w Tangerze pojawili się konsulowie państw obcych. Wówczas Tanger był miastem liczącym 20.000 mieszkańców, dziś liczba ta przekracza 70.000, w tem 15 tysięcy Hiszpanów, 30 tysięcy muzułmanów i 13 tysięcy żydów. Wówczas też na wzgórzach Marchan powstały pierwsze białe domy Europejczyków na stokach, których gołe obszary przemieniły się w kwitnące ogrody. Do zatoki Tangeru zawiąły statki wszelkich narodów, a za- sługą firmy Cooka jest nadanie Tangerowi charakteru „tajemniczego” miasta dla turystów międzynarodowych. „Tajemnica” ta była jednakowoż jedynie prawdziwym bluffem dla angielskich i północno-amerykańskich obywateli, których dzięki dobrej organizacji prowadzono nocą do dzielnic arabskiej, zwracając im tutaj uwagę na straszne niebezpieczeństwa, które w rzeczywistości wcale nie istniały. W ten sposób jednakowoż do Tangeru płynął strumień pieniędzy. Pawstały kasyna gry i bary, place tenisowe i wielkie targi, a nawet t. zw. Zoo Grande, wielki targ, stał się bardziej czystym, a nierówne, kręte ulice pokryte zostały nawierzchnią asfaltową. Kto jednakowoż chciałby odszukać jeszcze ślady dawnego imperium marokańskiego, ten nie powinien udawać się do Tangeru.

Miasto to bowiem z początkiem bieżącego stulecia stało się nowoczesną wieżą Babel, skupiającą przedstawicieli wszelkich języków i ras. Międzynarodowy charakter Tangeru przejawia się również w jego zwyczajach i obyczajach. Zmiana ze strefy międzynarodowej na obszar zajęty przez Hiszpanję, istnieje obecnie jedynie de facto, przyczem tutaj wykluczyć trzeba sądownictwo, spoczywające nadal jeszcze w rękach międzynarodowego kolegium sędziowskiego.

W sprawie uznania de jure dopiero późniejsze czasy zdecydują. Samo miasto Tanger natomiast nie tak prędko zatraci swój charakter międzynarodowy, gdyż zbyt silną jeszcze jest siła przyciągająca starego Tingis, ośrodka gospodarczego na północnych rubieżach Marokka i zachodniej Afryki. Pod względem obronno-politycznym Tanger stanowi przedłużenie Hiszpanji, której zainteresowanie Marokkiem datuje się od szeregu stuleci. Ponieważ strefa Tangeru od stuleci stanowiła pomost do macierzy hiszpańskiej i zamknięta jest protektorem Marokka hiszpańskiego — dlatego też Hiszpanja niezależnie od łączących ją z tym obszarem więzów kulturalnych, z natury rzeczy pod względem obronno i handlowo-politycznym najsilniej jest zainteresowana z wszystkich państw. O tem, iż również ludność Marokka taki rozwój wypadków uważa za korzystny — świadczy dobry stosunek, panujący między ludnością miejscową i Hiszpanją.

Włoskie komunikaty wojenne.

Rzym, 18 czerwca. Główna kwatera włoskich sił zbrojnych komunikuje w dniu 17 czerwca:

Niemieckie samoloty bojowe zaatakowały port na Pantellerji. Nieprzyjaciół przeprowadził ataki lotnicze o nieznacznym zasięgu na kilka małych miejscowości w Campanji, Kalabrii i Syccylii, które nie wywołały żadnych szkód godnych uwagi.

Na południowy zachód od Sciacca (Agrigent) myśliwcy nasi stracili do morza dwa samoloty.

Rzym, 18 czerwca. Włoski komunikat wojenny z piątku brzmi następująco:

Naczelna Kwatera Włoskich Sił Zbrojnych komunikuje:

Niemieckie eskadry lotnicze zrzucały liczne bomby na urządzenia portowe w Dzi-dzelli.

Nieprzyjacielskie lotnictwo zaatakowało wczoraj miejscowości na Syccylii i Calabrii oraz małe miejscowości w okolicy Wezuwiusza, między innemi Pompeji. Powstały ograniczone szkody. Jeden samolot typu „Spitfire” został w okolicy Camiso zestrzelony przez nasze myśliwce.

Komunizm w Anglii zyskuje na terenie.

Sztokholm, 18 czerwca. W pewnym artykule wstępnym, zajmującym się kwestją angielskiej partji pracy i komunistami, pisze dziennik „Dagsposten”, że najbardziej interesującym szczegółem uchwały Labour Party w sprawie odrzucenia komunistów jest duża liczba głosów, oddanych za komunistami. Komunizm w Anglii zdobywa stale na terenie. Pochodu tego nie można zahamować w ten sposób, że Labour Party zamyka swe drzwi przed komunistami. — Uchwała Partji Pracy jest raczej wyrazem obawy, odczuwanej przed własnym aparatem partyjnym, aniżeli zasadniczą antypatią do komunizmu, którego poglądy głęboko już zapuściły korzenie w angielski świat robotniczy.

Stan Ontario odrzuca projekt ustawy o ochronie żydów.

Lizbona, 18 czerwca. Według wiadomości, pochodzących z „Philadelphia Record”, Izba ustawodawcza stanu Ontario w Kanadzie odrzuciła projekt ustawy, wniesiony przez jednego z dwóch członków żydowskich Izby, a która to ustawa miała przewidywać kary za odmienne obchodzenie się z żydami z powodów rasowych. Projekt ten, zamienny dla zwiększania się antysemityzmu w Kanadzie, miał przedewszystkiem zapobiegać temu, aby żydów nie dopuszczano do hoteli i restauracji, dalej miał zniesić zakaz umieszczania odpowiednich firm kupieckich lub też publikowania ogłoszeń żydowskich. Nadto wszelkie objawy przesądów rasowych podpadać miały pod rygor tej ustawy.

Deklaracja Czungkingu.

Szanghaj, 18 czerwca. „Marynarzy chińskich, znajdujących się na statkach anglo-amerykańskich, a zwłaszcza angielskich, traktuje się gorzej od pozostałej załogi” — oświadczył, jak donoszą z Czungkingu, rzecznik rządu czungkingu. Wyraził on ponadto niemile swe zdziwienie, iż nie zaniechano jeszcze tego rodzaju dwustronnego traktowania, zwłaszcza, iż załogi chińskie narażone są na takie same niebezpieczeństwa i dzieli ten sam trudny los, co jej pozostałe załogi.

Japoński program budowy okrętów.

Tokio, 18 czerwca. Kierownik biura rachunkowego marynarki, kontradmirał Yamamoto, oświadczył na posiedzeniu wydziału parlamentu na czwartek, że budowa okrętów postępuje w roku bieżącym w sposób bardzo zadawalający. W roku administracyjnym 1941—1942 nie tylko można było wykonać program, ale liczby przewidziane przekroczone nawet w znaczny sposób.

Syjam uzna niezawisłość Burmy i Filipin.

Tokio, 18 czerwca. Syjamski ambasador w Tokio oświadczył wobec przedstawicieli prasy japońskiej, że Syjam uzna niezawisłość Burmy oraz państwa filipińskiego natychmiast, jak tylko stanie się to faktem dokonanym. Prawdziwego celu Japonji w tej wojnie nie nie wykazało tak dobitnie, jak mowa premjera Tojo przed parlamentem.

Prasa turecka o mowie Saracoglu

Stambuł, 18 czerwca. Większość dzienników stambulskich ogłasza artykuły wstępne, dotyczące wywodów, wygłoszonych przez tureckiego premjera Saracoglu podczas zakończenia wielkiego kongresu partyjnego w Ankarze. Jakkolwiek w mowie tej poważną rolę grały sprawy polityki wewnętrznej, a przedewszystkiem polityki podatkowej rządu tureckiego, autorowie artykułów ogłoszonych w dziennikach „Cumhuriyet”, „Vatan”, „Tan”, „Sabah Yeu”, „Tasfiatikiar” i „Akszan” zajmują się wyłącznie tylko działem polityki zagranicznej, omawianej przez premjera. Jednogłośnie witają oni z uznaniem jasne postawienie tureckiej polityki zewnętrznej, która celowo zmierza do tego, aby Turcję trzymać zdala od wojny.

65-krotny morderca.

Cordoba, 18 czerwca. Hiszpańska policja wiejska zaareztowała w Cordobie i doprowadziła do sądu wojskowego pewnego czerwono-hiszpańskiego bandytę, poszukiwanego już od dłuższego czasu. Jest nim 36-letni Valeriano Cezar Bermudez, któremu zarzuca się niemniej, jak 65 morderstw popełnionych na patriotach hiszpańskich. Ośławiony komunista uchylał się dotąd przed arestowaniem, zmieniając często swe miejsce zamieszkania. Jak i też używając różnych fałszywych nazwisk.

Tylko lokalne walki na Wschodzie.

Zestrzelono 18 samolotów angielskich.

Berlin, 18 czerwca. Naczelna komenda niemieckich sił zbrojnych komunikuje z głównej kwatery Führera w dniu 17 czerwca:

Z frontu wschodniego zaraportowano tylko o lokalnej działalności bojowej. Na południowym odcinku zestrzelono wczoraj bez własnych strat 24 samoloty sowieckie, z czego dwa straciły myśliwców węgierskie. Na północnym froncie fiński wojska niemieckie odparły kilka wypadów sowieckich.

Lotnictwo koło Pantellerji trafiło ciężkimi bombami statek handlowy średniej wielkości, a podczas zbrojnego lotu zwiadowczego na północnym Atlantyku jeden frachtowiec. Obydwa statki odniosły tak

ciężkie uszkodzenia, że zniszczenie ich jest pewne.

Bombowce brytyjskie zaatakowały podczas nocy ubiegłej rejon Niemiec zachodnich i przez zrzucone bomb na dzielnicie mieszkaniowe, szczególnie w Kolonji, spowodowały straty wśród ludności cywilnej i szkody w budynkach. Trafione zostały cztery szpitale i trzy kościoły. Równocześnie pojedyncze samoloty nieprzyjacielskie przeprowadziły loty nekające ponad Niemcami północnymi. Nie stwierdzono przytem zrzuconia bomb. Myśliwcy, operujący nocą i artylerja przeciwlotnicza lotnictwa zniszczyli 14 bombowców. Cztery dalsze samoloty nieprzyjacielskie zestrzelono wczoraj bez własnych strat ponad okupowanymi obszarami zachodnimi.

Zatopienie czterech frachtowców sowieckich.

Wielkie zniszczenie w przemyśle wojennym nad Wołgą.

Berlin, 18 czerwca. Naczelna Komenda Niemieckich Sił Zbrojnych donosi z Głównej Kwatery Führera w dniu 18 czerwca:

Na froncie wschodnim dzień przeszedł spokojnie.

Ataki nocne lotnictwa skierowane były na nieprzyjacielskie skupienia jednostek morskich niedaleko Astrachania oraz na placówki przemysłu wojennego nad dolną Wołgą. Zatopiono cztery frachtowce o łącznej pojemności 11.000 brt., jeden dalszy okręt handlowy średniej wielkości został uszkodzony. W przedsiębiorstwach przemysłu wojennego powstały wielkie szkody. — Podczas ataku mieszanej eskadry bombowców sowieckich na niemiecki konwój do-

wozowy na morzu Czarnym zestrzeliła marynarka wojenna i lotnictwo niemieckie pięć nieprzyjacielskich samolotów.

W nocy na 18 czerwca przeprowadziła eskadra ciężkich niemieckich samolotów bojowych atak na algijski port Dżidzelli.

Kilka samolotów nieprzyjacielskich, które należały na terytorjum Rzeszy w nocnych nalotach nekających, nie zrzucały żadnych bomb.

Eskadra niemieckich samolotów bojowych zaatakowała ubiegłej nocy wojenny port w Portsmouth, zrzucając bomby ciężkiego kalibru. Inne samoloty bombardowały poszczególne cele w południowo-wschodniej Anglii.

Premjer Filoff o stosunkach Bułgarji do państw sąsiednich.

Sofja, 18 czerwca. Na posiedzeniu bułgarskiej większości rządowej, premjer Filoff złożył sprawozdanie na temat stosunków kraju z zakresu polityki zagranicznej.

Podkreślił on, iż między Bułgarją i Turcją z uwagi na ich politykę neutralności istnieje tradycyjna przyjaźń. Pomiedzy Rumunją i Bułgarją istniała pewna rozbieżność zdań co do stosowania układu z Krayowa, została ona jednakowoż usunięta w drodze nowych układów. Skutkiem wzajemnych wizyt rumuńsko-bułgarskich w ostatnim czasie stosunki między obydwoioma krajami zostały zacieśnione. Tradycyjna przyjaźń między Węgrami i Bułgarją pogłębiają jeszcze bardziej. W dalszym ciągu premjer Filoff podkreślił, iż agitacja anglo-amerykańska tak samo jest szkodliwa i niebezpieczna dla Bułgarji, jak i propaganda komunistyczna, oraz iż Bułgarja z zainteresowaniem śledzi rozwój wypadków i gotowa jest ze swej strony przychylić się do ostatecznego zwycięstwa.

Następnie Filoff omawiał sprawę planowanego bułgarskiego związku ludu, podkreślając, iż nie jest on żadną partją, lecz centrum politycznym, w którym zjednoczyć się winni wszyscy Bułgarowie, celem spełnienia wielkich zadań, jakie nakłada im obecny czas a ponadto również celem prowadzenia walki z elementami antypaństwowymi i antynarodowymi.

Malaria w Egipcie.

Ankara, 18 czerwca. Według obwieszczenia ministerstwa zdrowia, w Egipcie wybuchła malaria w takich rozmiarach i tak ciężko, że postanowiono w niektórych okolicach ograniczyć hodowlę ryżu, aby nie powstawały na tych terenach ośrodki zarazków. Nowy rodzaj szczególnie ciężkiej malarii przywleczony został przez wojsko z Indji i z centralnej Afryki.

Wiadomości lokalne.

CZERWIEC

19

Sobota

Dziś: Juljanny F.
Jutro: 1 po Ziel. Św.

Dzisiaj obowiązuje zaciemnienie od g. 22.00 do 4.00

W sprawie przepustek nocnych.

Kraków, 18 czerwca. Zgodnie z zarządzeniem wykonawczym w sprawie zakazu przebywania poza domostwem dla osób nie będących Niemcami w Gen. Gub. z dnia 12 kwietnia br. przepustka nocna traci ważność po ukończeniu pracy lub utracie stanowiska, wogóle po ustaniu przyczyny, która była podstawą do uzyskania przepustki. Przepustkę nocną, która utraciła w ten sposób ważność należy zwrócić władzy wystawiającej, chociażby czas, na jaki była wystawiona, jeszcze nie upłynął. Pracodawca obowiązany jest donieść władzy wystawiającej przepustki nocne o zwolnieniu pracownika ze stanowiska lub funkcji, która jest powodem używania przez niego przepustki nocnej.

Cena produktów olejów mineralnych.

Kraków, 18 czerwca. W porozumieniu z Kierownikiem Głównego Wydziału Gospodarki i za zgodą Urzędu dla Kształtowania Cen, Kierownik Głównego Wydziału Finansów w Rządzie Generalnego Gubernatorstwa wydał ostatnio obwieszczenie o cenach sprzedaży produktów olejów mineralnych w Gen. Gub. (Dz. Rozp. dla G. G. Nr. 41 str. 230) ustalając nowe ceny sprzedaży produktów olejów mineralnych, obowiązujące od dnia 1 czerwca 1943 r.

W specjalnej tabeli wyznaczono ceny dla materiałów pędnych do motorów spalinowych Diesla i traktorów, ceny nafty, olejów i smarów oraz ceny na asfalty, parafiny, oleje terowe węgla kamiennego i inne produkty.

W obwieszczeniu tem zaznaczono, że ustalone ceny są cenami stałymi, przyczem cenę kupna uścielić należy przed wysłaniem lub przy odbiorze towaru. Poza tem obowiązują zatwierdzone przez Generalną Dyрекcję Monopolów warunki dla nabywania oleju mineralnego oraz produktów oleju mineralnego, które otrzymać można w Monopol-Vertriebs-Aktiengesellschaft für Mineralöl in Krakau (Monopolowa Spółka Sprzedaży Oleju Mineralnego w Krakowie) lub w jej placówkach sprzedaży.

Tem samem obwieszczeniem o cenach sprzedaży za produkty olejów mineralnych w Gen. Gub. z dnia 26 kwietnia 1941 r. oraz z dnia 25 kwietnia 1942 r. straciły swą moc obowiązującą z dniem 31 maja br.

Nowy gatunek tytoniu fajkowego.

Kraków, 18 czerwca. Generalna Dyrekcja Monopolu w Gen. Gub. wprowadziła ostatnio do sprzedaży nowy gatunek tytoniu fajkowego, który nosi nazwę „GG Pfeifentabak” w cenie 40 zł. za 1 kg oraz 20 zł. dodatku wojennego, czyli razem 60 zł.

Zmiany w Delegaturach P. K. Op.

(Zet) W składzie osobowym Delegatury Polskiego Komitetu Opiekunów na powiat Jędrzejów zaszyły w ubiegłym miesiącu następujące zmiany:

W Delegaturze Nagłowice ustalili pp. Stanisław Nawrot i Franciszek Krupka; na miejsce ich powołano pp. Michała Chłapowskiego i Józefa Prawickiego.

W Delegaturze Krasocin ustąpił dr. Marjan Hylaszka — powołano pp. Marjana Bednarskiego i Kazimierza Rusina.

Kontakt z Delegaturami P. K. Op. w Jędrzejowie utrzymywany był przez lustrację obu referentów organizacyjnych, którzy odwiedzili w ubiegłym miesiącu łącznie 17 Delegatur w powiecie.

Pomoc P. K. Op. w zakresie gospodarczym.

(Zet) Polski Komitet Opiekunów w Jędrzejowie poza akcją charytatywną, opiekuńczą, akcją zbierania ziół leczniczych, pomocą w prowadzeniu ogródków działkowych itd., przychodzi również z pomocą przy usamodzielnieniu się gospodarzem poszczególnych osób.

Istniejący przy Komitecie Dział Kasy Bezprocentowej chętnie przychodzi z pomocą w tym kierunku osobom, które mają zamiar zainicjować do gospodarstwa, chcą się usamodzielić i stworzyć w ten sposób egzystencję dla siebie i swoich rodzin.

Na powyższe cele Dział Kasy wypłacił w miesiącu maju trzy pożyczki w wysokości ogólnej 1.300 zł.

Rejestracja robotników ogrodniczych.

(tel) Okręgowy Związek Ogrodników zwraca się powtórnie do wszystkich zakładów ogrodniczych, które nie zgłosiły dotychczas swych pracowników do rejestracji, aby dokonali tego niezwłocznie u Powiatowego Lustratora Ogrodnictwa. Władze odnośnie zwracają uwagę, że zgłoszenie robotników leży we wspólnym interesie pracownika, jak również właściciela przedsiębiorstwa ogrodniczego.

Uproszczenie w dziedzinie składek.

Na podstawie 6-go rozporządzenia o ubezpieczeniu społecznym w Generalnym Gubernatorstwie.

Opracował dyr. Hans Stiller, kierownik Zakładu Ubezpieczeń Społecznych — Oddział w Krakowie.

Ogłoszone w tych dniach szóste rozporządzenie o ubezpieczeniu społecznym w G. G. z dnia 11 maja 1943 wraz z pierwszym zarządzeniem wykonawczym, przynosi w dziedzinie składek istotne zmiany, które przyczyniają się w wysokim stopniu do uproszczenia obliczenia składek w przedsiębiorstwach. Rozporządzenie to jest więc szczególnie ważne dla pracodawcy i wszystkich tych, którzy zajmują się obliczaniem składek.

Jakkolwiek pracodawca w Generalnym Gubernatorstwie już zawsze był w tem korzystnym położeniu, że mógł odprowadzać składki ubezpieczeniowe we wszystkich dziedzinach ubezpieczenia do jednej instytucji ubezpieczeniowej, mianowicie do Ubezpieczalni Społecznej bez klejenia znaczków — to jednak istniał szereg różnic i odchyleń w obrębie poszczególnych galezi ubezpieczeniowych, stanowiących znaczne utrudnienia tak dla pracodawcy przy obliczeniu składek, jak i dla instytucji ubezpieczeniowej przy przyjmowaniu i kontrolowaniu składek. Zróżnicowany udział pracodawcy i pracobiorcy, rozmaite granice zarobkowych podlegających ubezpieczeniu, różnorodne stawki składowe, rozmaite zakresy ubezpieczenia poszczególnych grup osobowych stworzyły w rezultacie 15 głównych grup w ubezpieczeniu społecznym. W praktyce należało dla każdego zatrudnionego i prawie dla każdej kategorii ubezpieczenia składki osobno obliczać przy pomocy obszernej tabeli.

Było więc rzeczą zrozumiałą, że pracodawcy, zwłaszcza wielkie przedsiębiorstwa z powodu zwiększającego się braku sił roboczych, które w dodatku w tej dziedzinie musiały być wyspecjalizowane, zainicjowali uproszczenie obliczenia składek.

Te życzenia zesłały się z zamierami Rządu Głównego Wydziału Pracy, który od dłuższego czasu zajmował się rozwiązaniem tego zagadnienia odbudowawszy poprzednio ubezpieczenie społeczne w Generalnym Gubernatorstwie z nielicznymi niemieckimi fachowcami w żmudnej drobiazgowości pracy i przystosowawszy w pięciu rozporządzeniach świadczenia dla ubezpieczonych do warunków wojennych przy częściowym znacznym podwyższeniu ich. Przy całym zrozumieniu konieczności uproszczenia składek może ono z istoty rzeczy nastąpić tylko o tyle, o ile zagwarantowana zostanie pewność w administrowaniu składek ubezpieczonych i o ile może być uzyskany materiał ubezpieczeniowo-matematyczny, na który składają się zarobek i czas ubezpieczenia.

Rozporządzenie, mające wejść w życie z dniem 1 lipca 1943, tworzy „składkę jednolitą” stanowiącą składkę na ubezpieczenie chorobowe, emerytalne robotników, pracowników umysłowych i Fundusz Pracy w jednej kwocie. Składki do ubezpieczenia na wypadek bezrobocia, jak wiadomo, nie ściągają się już od 1 marca 1943.

Składka jednolita wynosi dla pracobiorcy fizycznego 13,6% — dla pracownika umysłowego 16,6% — z czego w kwocie 45 — złotych — najwyższego zarobku w kwocie 728 — złotych miesięcznie.

Pracodawca i pracobiorca ponoszą składki po połowie. Dla ubezpieczonych nie otrzymujących gotówki lub poniżej dolnej granicy zarobkowej, składki plac w całości pracodawca.

Prócz składki jednolitej należy uiszczać jeszcze składkę za ubezpieczenie wypadkowe, która płaci sam pracodawca i która wobec tego nie wpływa na obliczenie zarobków. Ale i ona zostanie od 1 lipca 1943 na nowo ustalona stosownie do klasy ubezpieczeń, ponieważ dotychczasowe dodatki zostały zmniejszone a jednostka taryfowa znikła na 0,05.

Wydatki od obowiązków ubezpieczenia chorobowego i rentowego zostały ograniczone do kilku grup osób. Tak są zwolnieni od obowiązków placenia składek do

ubezpieczenia rentowego:

terminatorzy, pracownicy umysłowi poniżej lat 16, ubezpieczeni, którzy pobierają już rentę lub mieli już lat 60, gdy po raz pierwszy wstąpił w stosunek zatrudnienia podlegający obowiązkowi ubezpieczenia i w szczególności byli polscy urzędnicy, zatrudnieni znowu w służbie publicznej.

Za te grupy osób należy uiszczać tylko składkę do ubezpieczenia chorobowego oraz składkę do Funduszu Pracy, razem 9% dla robotników względnie 8,6% dla pracowników umysłowych. Następnie zwolnieni są od obowiązków placenia składek do ubezpieczenia chorobowego pracownicy umysłowi, zatrudnieni w rolnictwie i leśnictwie i ci, których miesięczny zarobek stale przekracza 728 — złotych. Za nich należy uiszczać tylko składkę do ubezpieczenia rentowego i do Funduszu Pracy, razem 12%. Robotnicy rolni i leśni jak dotychczas nadal podlegają tylko ubezpieczeniu wypadkowemu.

Istnieją więc 3 grupy główne ubezpieczonych i 3 grupy uboczne:

Dla robotników: grupa A (pełno ubezpieczeni), **grupa A1** (terminatorzy i t. d.).

Dla pracowników umysłowych: grupa B (pełno ubezpieczeni), **grupa B1** (praktykanci i t. d.), **grupa B2** (przy zarobkach powyżej 728 — złotych).

Ponadto dla robotników i pracowników umysłowych: grupa C (ubezpieczenie wypadkowe).

W liście plac w pozycjach potrąceń potrzebna jest obecnie dla ubezpieczenia społecznego tylko jedna rubryka, jeżeli listy plac dla robotników i dla pracowników umysłowych prowadzi się oddzielnie i jeżeli wyjątki, jak terminatorów i t. d. prowadzi się w jednej odrębnej grupie.

Składkę łączną wylicza się teraz dla wszystkich robotników względnie dla wszystkich pracowników umysłowych (z podziałem na grupy, według których należy ją odprowadzać do Ubezpieczalni Społecznej) od ogólnej sumy zarobków, zawsze przy uwzględnieniu granicy maksymalnej i minimalnej. Przy tym zaokrąglenie wwyż lub wół zarobków czy składek nie ma miejsca. Jednak poszczególną składkę pracobiorcy można także wyliczyć od zarobku z pracy zaokrąglenie wół wzgl. wwyż na pełne złote według urzędowej tabeli. Różnicy groszowej mogącej przez to wyniknąć w stosunku do składek łącznej, nie należy uwzględniać.

Rozliczenie składek z Ubezpieczalnią Społeczną następuje jak dotąd na podstawie imiennego wykazu plac. i na formularzu wyliczenia składek. Aby pracodawcy zaoszczędzić pracy wprowadzono to, że w miejsce wykazów plac może wstąpić przebieżka list plac, jeżeli zawiera wszystkie dane potrzebne dla ubezpieczenia. W stosunku do przedsiębiorstw, których organizacja spraw personalnych daje gwarancję, że materiały potrzebne ubezpieczeniu będą prowadzone bieżąco, może Ubezpieczalnia Społeczna zgodzić się na ryczałtowe rozliczenie.

Wszelkie udogodnień tych można udzielić tylko wówczas, gdy sami pracodawcy przyczyniają się do uproszczenia rozliczenia plac i zgodnie z zarządzeniem Powiernika Pracy przejdą z tygodniowej na miesięczną wypłatę zarobków. Oszczędność pracy rzuci się w oczy, gdy zamiast 52 list plac w jednym roku, sporządzą się tylko 12. Oszczędność ta rozciąga się na rozliczenie składek i w ten sposób wychodzi równie na korzyść Ubezpieczalni Społecznej.

Ubezpieczalnia Społeczna wydała pouczenie, oznaczone numerami I—IV, które zawiera wszystkie najważniejsze przepisy ustawowe o obowiązku ubezpieczenia, zgłaszaniu ubezpieczonych, obliczaniu składek i w sprawie pomocy (ków) domowych i dozorków domowych. Pouczenie to odda cennie usługi przy stosowaniu tego nowego rozporządzenia.

Wiat miechowski przystąpiło do pracy w 53 Delegaturach.

Pozatem ziola zbiera młodzież szkolna pod kierownictwem nauczycielstwa.

Jak widać ze sprawozdania z ostatniego miesiąca, wynik zbiorów już w pierwszych miesiącach dał **nadspodziewane wyniki**. Np. jeden z podopiecznych z Delegatury Kacice zebrał do tej pory blisko 13 metrów suszu, co jest wynikiem rekordowym. Należy zaznaczyć, że dobre wyniki zbiorów zawdzięcza się obfitości ziół wszelkiego gatunku i jego urodzajowi. W bieżącym roku warunki tego rodzaju roślinie bardzo sprzyjały.

Jak nas informują, najwięcej obfitujące w rośliny zielarskie, dziko rosnące w Miechowskim, są okolice południowe i wschodnie, mianowicie gminy: Kacice, Książ Wielki, Koszyce, Czarnocin, Dobiesławice, Kozłów i Żarnowiec.

Akcja zielarska na terenie powiatu prowadzona jest pod nadzorem instruktorów, specjalnie w tym zawodzie przeszkolonych: pp. Zygmunta Krasieńskiego i Mieczysława Zamojskiego.

Miesiąc czerwiec ważny dla drzew owocowych.

Kraków, 18 czerwca. Jak wiadomo, miesiące maj i czerwiec są głównym okresem wzrostu roślin, tworzących drewno. Z tego też powodu **władze ogrodnicze zalecają właścicielom szkółek drzew owocowych wspomagać ich rozwój dobrą pielęgnacją przez podlewanie, nawożenie oraz obrabianie gruntu**. Rozsadniki należy utrzymywać w równomiernej wilgoci i często spulchniać ziemię wokół nich, podobnie, jak świeżo wyształcone sadzonki. Oczyszczanie szkiełkow musi być dokonywane w równych odstępach czasu, ażeby nie dopuścić do pochłaniania soków odżywczych przez dzieci. Jeżeli do tej pory szkółkarze nie przywiązali szlachetnych pedów okulantów, należy to uczynić natychmiast. Do ważnych czynności ogrodnika należy stale zwalczanie mszy liściowych.

Bezpieczeństwo przeciwpożarowe

(Zet) Komenda straży pożarnej zawodowej w Kielcach przeprowadziła obecnie na terenie miasta — w myśl wydanych w swoim czasie zarządzeń — ścisłą kontrolę strychów, piwnic, komórek, wszelkich warsztatów pracy itp. Wszelki materiał łatwopalny, jaki może stanowić żer dla ognia, usuwany jest niezwłocznie. W niektórych wypadkach nakładane są kary na właścicieli domów, administratorów lub lokatorów za lekceważenie przepisów o bezpieczeństwie przeciwpożarowym przez prze-

trzymywanie materiału w miejscach nieodpowiednich i zagrażających pożarem czy to przez zaproszenie ognia, czy ewentualnych ataków lotniczych.

Pożyteczne ptaki.

(tel) Rolnikom miejscowym zaleca się wypuszczenie na pola i łąki kaczek, jako najpożytejszych ptaków, które w przeciwieństwie do gęsi nie są roślinożerne, a wyszukują natomiast wszelkiego rodzaju szkodniki i robaki. Jeżeli nawet kaczka uszkodzi czasem końce zboża, czego potrzebuje dla lepszego trawienia, nie będą to tak wielkie szkody, jakie oddaje ona rolnikowi pożytek, niszcząc szkodniki.

Nitki — samoobroną przed wróblem.

(tel) W ogródkach miejscowych dają się zauważyć zniszczone warzywa, poobskubywane i objedzone. Najbardziej zniszczonymi wydają się być warzywa delikatne, a nawet młode pączki i zawiązki owoców, szczególnie na agrestie oraz czereśniach. Szkodnikiem tym jest bezczelny ptak — wróbel, który nie bacząc na wystawionego stracha, siada sobie na gałązkach i objada wienki. Ogrodnicy pragnący uchronić młode roślinki, a szczególnie groszek i sałatę, winni zastosować wypróbowany przez miejscowych właścicieli ogrodów środek ochronny, a mianowicie należy rozciągnąć wzdłuż rzędów na kilka centymetrów ponad roślinami po dwie lub trzy nitki kolorowe, względnie białe, wówczas wróbel nie zniszczy sadzonek.

Walka z szkodnikami drzew.

(tel) Trwająca od dłuższego czasu w powiecie miechowskim susza spowodowała rozwój chorób i szkodników drzew, krzewów i jarzyn. W związku z powyższym Zarząd miejski w Miechowie podał do wiadomości, iż zarządzeniem Starostwa Powiatowego każdy gospodarz obowiązany jest natychmiast przystąpić do niszczenia gąsienic na drzewach owocowych i krzewach przez zabijanie ich oraz spryskiwanie drzew odpowiednio spreparowanym płynem. W myśl zarządzenia pod koniec czerwca mają być na drzewach umieszczone opaski, które zapobiegają robaczywieniu owoców. Z uwagi na to, iż na roślinach i wierzchołkach występuje masowo pchła ogrodowa, należy ją bezwarunkowo zwalczać. W zarządzeniu zwrócono uwagę, że wszelkie środki chemiczne, opaski, odkurzacze itp. mają możliwość zakupu rolnicy w Powiatowej Spółdzielni Rolniczo-Handlowej w Miechowie, przy ul. Rynek 1. Jeżeli w gospodarstwach, które nie dostosują się do zarządzenia, znajdzie się liście drzew owocowych i krzewów zniszczone, rolnicy ci będą ukarani.

(tel) WAŻNE DLA RZEMIEŚNIKÓW.

Z uwagi na to, iż bardzo często zakłady rzemieślnicze kierują wnioski o przydział żelaza bezpośrednio do Urzędu Gospodarowania Żelazem i Stalą, władze odnośnie zwracają uwagę, że podania w tej sprawie należy składać jedynie we właściwym Powiatowym Wydziale Rzemieślniczym. Tymczasem to również wniosków o materiały budowlane. Podań tego rodzaju nie należy wysyłać do Urz. Gosp. Mat. Bud., lecz do Pow. Wydz. Rzem.

(tel) Z ZAŁOBNEJ KARTY. W ostatnich dniach zmarły w Kielcach następujące osoby: Józef Walek, lat 73; Barbara Rzeszowska, lat 9; Maria Długosz, lat 56; Cecylja Nowak, lat 73; Edmund Maro, lat 73; Stanisław Kowalski, lat 62; Anna Durlik, lat 85; Andrzej Ratajewicz, lat 57; Jadwiga Skalska, lat 64; Regina Gałuch, 7 mies.; Jachimowska, lat 74; Władysław Biernacki, lat 46; Julia Krawczyk, lat 64; Ewelina Lipska, lat 84; Marja Kołodziejczyk; Stanisława Stachurska, lat 63; Katarzyna Remis, lat 85; Stanisława Sowa, lat 42; Franciszek Warwas, lat 66.

(Zet) **PRZY ŁADOWANIU DRZEWA.** 55-letni gospodarz z Chodowa, tejże gminy (powiat Miechów), Jan Uchto, ładując drzewo na swoją furmankę w lesie, został przygnieciony dużym drzewem. Doznał on niebezpiecznych obrażeń ciała i złamał nogi. Odwieziono go w stanie ciężkim do szpitala powiatowego w Miechowie.

Najmłodszy wulkan świata wznowił swą czynność.

Madryt, 18 czerwca. Jak donoszą z Meksyku, wulkan Paracutin wznowił swą działalność. Masy lawy tego najmłodszego wulkanu świata, który powstał dopiero niewiele przed trzema miesiącami pośród pól uprawnych kukurydza, zagraża wielkim obszarem rolnym.

Jak donoszą w uzupełnieniu, wybuch meksykańskiego wulkanu Paracutin jest nadzwyczaj silny. Szeroki strumień rozpalonej lawy płynie w dolinę z szybkością jednego kilometra dziennie. Lawa pokryła już kilka mniejszych wsi, które opróżnione zostały w przyspieszonym tempie przez mieszkańców. Zanotowano także większe szkody na polach.

Starzyzna — to wartościowy surowiec!

20 ton starego papieru odpowiada 66m³ drzewa

Kobiety na wyżynach tronu.

Cesarzowa Maria Teresa.

Wgłębiając się w dzieje poszczególnych państw, spotykamy pomiędzy sławnymi panującymi szereg kobiet, równie sławnych i zasłużonych dla swego kraju.

Wszelkowi sławie cesarzowej i królowej nie należało do rzadkości, zasługi ich i sława zachowały się przez liczne wieki.

Legenda szepu Amazonki głosząca, że w rękach kobiet spoczywa kierownictwo świata — sprawdza się też istotnie w dziejach. Siegając do czasów starożytnych, widzimy postać sławnej królowej egipskiej Kleopatry — żyjącej w I-szym wieku przed Chrystusem.

Pomimo, że umarła młodo, w 39-ym roku życia, pozostawiła po sobie niewygasłą pamięć swej wielkości, niesłychanego przebiegu, jakim zwykła się była otaczać, niesamowitego wpływu, jakim działała na drugich.

Kiedy Antoniusz, współzawodnik J. Cezara, próbował zaważać na Egiptem, wyjechała naprzeciwko niego w złotej gondoli o srebrnych wiosłach.

Ten przepych, czar osobisty i siła jej wrogu ocazarowały Antoniusza. Czując się pokonany, padł zakochany u jej nóg.

Nie zawsze jednak tak było. Kiedy chciała w podobny sposób użyć swego wpływu na Oktawiana, nie powiodło się jej.

Nie mogąc przeżyć moralnej klęski, zatruła się jadem węży, ukrytego w koszu z figami. W ten sposób przerwane zostało pasmo jej życia, życia legendarnej, starożytnej kobiety-królowej.

W dziejach Hiszpanii widzimy sławną jej królową Izabelę Katolicką, typ niewia-
sty o wybitnej mentalności, działalności, w połączeniu z rysami czysto kobiecymi. Surowość obyczajów umiała łączyć z wielką elegancją, zabobonami i uczuciowością.

Osobiście zdobyła swój kraj, zwyciężając pod Toro i Albufera króla portugalskiego.

Cenna towarzyszyła i doradczyni swego męża króla Ferdynanda Aragońskiego, pomagała mu w zaprowadzeniu ładu w państwowych finansach, uśmierzeniu bandytyzmu, obmyśleniu nowych praw. Z Grenady wypędziła Maurów.

Bez niej i bez jej poparcia Krzysztof Kolumb nie byłby w możności zorganizowania wyprawy, uświetnionej odkryciem Ameryki.

Austriacka cesarzowa, królowa Węgier i Czech **Maria Teresa**, sławna jest przez swoje cnoty i niezmordowaną energię, nie opuszczającą ją w ciągu długiego jej panowania, pełnego dziejowych, historycznych wydarzeń.

Niezmordowana w pracy, obejmowała szerokim umysłem wszystkie resorty państwa, podnosząc w nim wybitnie rolnictwo, handel, ogólny poziom wykształcenia. Była popularna i kochana przez swój naród.

Angielska królowa **Elżbieta** była postacią wybitną wśród panujących tego kraju. Era Elżbietańska — nazwana od jej imienia — wydała *Shakespeare'a*.

Królowa Elżbieta odznaczała się wielką energią, prawdziwie męskim charakterem, politykę prowadziła wybitnie zabobem.

Za jej panowania nastąpiła klęska niezwykłej Armady, kładąca koniec wszechwładzy Hiszpanii na morzu.

Energiczna, gwałtowna, była chwilami dziwnie grymasna do tego stopnia, że zdolna była odmówić audjencji ministrowi tylko z tego powodu, że jej się nie podobały jego buty.

Druga królowa angielska, **Wiktoria**, mając lat 18-cie, wstąpiła na tron angielski w roku 1837-mym. Za jej panowania Anglia doszła do wielkiej potęgi, pełnej blasku i chwały.

Odznaczała się ona charakterem, pełnym królewskiego majestatu i godności. Kobieta wielkiej inteligencji, pomimo pewnej dozy surowości względem drugich, pełna macierzyńskiej tliwłości.

Umarła w roku 1901 w aureoli ogólnego szacunku, z przydomkiem — *Babki Europy*.

Katarzyna II, cesarzowa rosyjska, inaczej zwana *Katarzyną Wielką*, przez *Voltaire'a* „*Semiramidą Północy*“.

Urodzona w Prusach, doszła do władzy po śmierci męża swego, *Piotra III*. Charakter wszechwładczy, gwałtowny, o szerokim zasięgu, o umyśle bogatym, należy do najświetniejszych postaci pomiędzy panującymi wieku XVIII-go.

Idąc śladami *Piotra Wielkiego*, twórcy

współczesnej Rosji, zbudowała szereg miast, dała podstawy dla nowych praw i przepisów w dziedzinie administracji, wymiaru sprawiedliwości, organizacji armii.

Na dworze swym gromadziła współczesnych, sławnych ludzi, jak *Grimma*, *Voltaire'a* *Diderota*. Wielką była nawet w swych błędach. Za jej panowania Rosja odniosła wiele wojennych zwycięstw.

Z. S.

Prognostyki meteorologiczne.

Od najdawniejszych lat człowiek zmuszony szukać schronienia przed deszczami i burzami, oraz widząc wpływ zjawisk powietrznych na urodzaje — silił się w kierunku zbadania ich przyczyn oraz oznak, zapowiadających pojawienie się zmian w powietrzu.

Pierwsi kapłani, pierwsi prawodawcy starożytności, byli zarazem pierwszymi meteorologami. Ślady tych pojęć, pomieszane z najdziwniejszymi przesadami, napotykamy w hymnach przypisywanych *Orfeuszowi*, w poematach *Homera*, *Hezioda* i *Virgilijusza*.

Lud nasz, który potrafi czytać w wielkiej księdze natury, ustalił prognozy, opierające się na formie chmur i ich barwie, na sile listowia na drzewach w jesieni, na locie ptaków, apetycie bydła, koni i owiec, wczesnej roślinności i t. d. Poniżej podajemy garść spostrzeżeń ludowych, które drogą tradycji przechodzą z ojców na synów.

Zwierzęta i ludzie doznają wrażeń, pozwalających im przewidzieć w pewnej mierze, mające nastąpić meteorologiczne zjawiska.

I tak, przed deszczem dalekie dźwięki wyraźniej słychać, przedmioty w oddaleniu lepiej widzieć, a przykre zapachy silniej uderzają. Jaskółki latają wtedy tuż ponad ziemią, jaszczurki uciekają, koty myją się, ptaki muskają się po piórkach, muchy kłują boleśniej, kury grzebią w ziemi, ryby wyskakują na powierzchnię wody i t. d.

Blade, przyćmione światło słońca zapowiada deszcz, bo atmosfera przesycona jest wtedy parą wodną. Toż samo ma miejsce podczas zno-

nego, duszącego upału, kiedy otoczeni jesteśmy atmosferą również nasyconą parą, która z powodu swej nieprzeźroczystości łatwiej się rozgrzewa. Czysty i świetny blask słońca zapowiada pogodę, ale kiedy rano przed wschodem słońca, niebo powlecze się czerwonością, która znika nie za wzniesieniem się tej gwiazdy na horyzont, oznacza to znowu deszcz. Jeżeli słońce zachodzi jasno, bez chmur, na niebie koloru pomarańczowego — będzie pogoda, a jeżeli są obłoki czerwone — wiatr.

Kiedy tarcza słoneczna ukazuje się nam na horyzoncie większa niż zwykle, jest to oznaką deszczu. To samo stosuje się do księżyca. Bładość światła księżycowego, otaczającego ciemne koła spółośrodkowe lub świetna aureola (księżyc w lisiej czapce), niewyraźnie rysujące się rogi — zapowiadają także deszcz. Również niepewne i migotliwe jest światło gwiazd w takich razach.

Więcej lub mniej niebieski kolor nieba zależy od ilości pary wodnej w powietrzu. Na górach, niebo przybiera wtedy kolor ciemny, modry. Przy atmosferze przesyconej parą, kolor nieba bywa biały, mglisty. Jest to znak niezawodny deszczu. Ale atmosfera utraci także przeźroczystość swoją skutkiem wiatrów, unoszących czasami taką masę kurzu, że powietrze przybiera niekiedy kolor różowy, spowodowany odbiciem światła o drobne pyłki materji. Nietylko wtedy za zbliżaniem się deszczu, powietrze utraci przeźroczystość.

Niezwykła przeźroczystość atmosfery, sprawiająca, iż przedmioty w oddaleniu wydają się nam bliższe, jest oznaką deszczu. Tak więc, w jed-

nym wypadku brak przeźroczystości, a w drugim jej nadmiar, byłyby zarówno zwiastunami deszczu. Naukowe badania dwóch tych wprost przeciwnych sobie zjawisk, wytlumaczenie których przekraczałoby ramy niniejszego artykułu, okazują, że tak jest w istocie.

Dwa wiatry — przeciwne sobie — sprowadzają często deszcz. I tak, wiatr zimny, wpadający w atmosferę przesyconą wilgocią przez panujący w niej poprzednio wiatr ciepły lub wiatr wilgotny, wpadający w atmosferę oziębioną naprzód wiatrem zimnym, wywołują zwykle deszcz.

W ogólności deszcz daje się przewidzieć tem pewniej, im więcej niebo pokryte jest warstwami chmur jedne nad drugimi — chmury bowiem oddzielne, pędzone wiatrami, mały zwykły deszyk zapowiadają.

Chmury, grupujące się nagle, pod wpływem wiatrów przeciwnych, zapowiadają burzę.

Chmury, gromadzące się na stokach gór, są brzemienne deszczem.

Mgły, rozchodzące się bez formowania chmur, oznaczają pogodę, wskazują bowiem, że powietrze posiada warunki rozrzedzenia pary wodnej. Mgły zaś, trwające kilka dni z rzędu, sprowadzają deszcz.

I. W.

Czy pan o tem słyszał?

Nikotyna zatruwa pokarm matki.

(ap) Ostatnio zaszły wypadek w jednej z klinik w pobliżu Pragi, potwierdza zdanie lekarzy, że nikotyna działa szkodliwie na pokarm matek, które karmią niemowlęta. W klinice dziecięcej w Friedecku badano ostatnio niemowlę, którego matka wypalała codziennie do czterdziestu papierosów. Okazało się, że dziecko doznało silnego zatrucia nikotyną.

Zmarł najmłodszy ochotnik wojny światowej.

(ap) W uzdrowisku Salzuflen, gdzie poddawał się leczeniu, zmarł 43-letni Karol Albes. Był on najmłodszym ochotnikiem w pierwszej wojnie światowej. Podówczas wstąpił on do wojska mając zaledwie czternaście lat. Kiedy liczył szesnaście lat, otrzymał odznaczenie w postaci Żelaznego Krzyża.

Pożar fabryki ołówków.

(ap) W fabryce ołówków w Sao Juan da Madeira, obok Porto, w Portugalji wybuchł ostatnio wielki i groźny pożar. Szkody spowodowane pożarem obliczają na półtora miliona eskudów. Robotnicy w ilości 200, którzy byli zajęci w fabryce, stracili możność zarobkowania i stali się bezrobotnymi.

Katastrofa autobusu w Finlandji.

(ap) W pobliżu Paasa w Finlandji wydarzyła się ostatnio wielka katastrofa autobusowa, w której trzech pasażerów poniosło śmierć na miejscu, a dwudziestu zostało rannych. W chwili, kiedy autobus, którym jechało 28 pasażerów — znajdował się na pełnym gazie, pękła jedna z osi. W związku z tem autobus stoczył się rowu kilkumetrowej głębokości. Jedynie pięć osób nie doznało żadnego szwanku.

Stworzył 40 zapór wodnych.

(ap) Profesor Otto Intze, który zmarł przed 40 laty, wypracował w swym życiu okragło 40 projektów zapór wodnych. W chwili jego śmierci 12 zapór było już gotowych, dalszych 20 znajdowało się w budowie, a 8 później rozpoczęto budować.

83-letni węgorz.

(ap) Akwarjum należące do muzeum w Helsingborg, może poszczycić się posiadaniem najstarszego węgorza. Żyje on w tem akwarjum od 1863 roku, a w chwili, kiedy go złapano, mógł liczyć co najmniej trzy lata. Z tego wynika, że obecnie jest on już 83-letnim staruszkiem. Jeżeli zdarzy się, że jego karmiciel włoży rękę do wody, to węgorz natychmiast przypląwa i jak kot ociera się o nią. Z biegiem czasu wyrósł on, lecz stosunkowo niewiele, bo cała długość jego ciała wynosi 38 centymetrów. Jedynie oczy tego węgorza stały się niezwykle duże.

Najpiękniejsze perły.

(ms) Znaczące ilości najpiękniejszych i bodajże najdroższych pereł wydobywa się w zatoce Perskiej. Pół perel odbywa się w czasie od czerwca do października, przyczem jest zatrudnionych kilkanaście tysięcy ludzi, wśród nich w znacznej ilości Persowie. Przy wydobywaniu pereł posługują się oni zupełnie prymitywnymi środkami, jak przed dziesiętkami i setkami lat. Zakładają więc na nosy odpowiednie ochraniacze, uszy zaś chronią specjalnym płynem woskowym. Najbardziej wytrwali nurkowie potrafia przebywać pod wodą najwyżej 3 minuty.

»HERMES«

Przedsiębiorstwo przewozowo-spedycyjne Sp. z o. o.

Kraków, Stolarska 9/13 - tel. 133-86/87, 222-64, 123-32

Załatwianie wszelkich czynności wchodzących w zakres spedycji

Ładunki zbiorowe kolejną i samochodami we wszystkich kierunkach Gubernji Generalnej i zagranicą

Przewóz mebli własnymi wozami meblowymi

Magazynowanie — Cienie — Inkasso

Przewóz kas, ogniotrwałych

Własny tabor konny i samochodowy, obejmujący ponad 100 pojazdów

WYTWÓRNIA TOREB PAPIEROWYCH
SPRZEDAŻ PAPIERU I SZPAGATU
J. POGORZELSKA
Warszawa — Przechodnia 1 m. 4, telefon 304-09
w podwórzu prawa oficyna II piętro.
Prowincja za zaliczeniem.

GILZY BIBUŁKA
Papier, materiały piśmienne, perfumeryja, galanterja palarska, szkło, porcelana, artykuły gospodarstwa domowego
BARWNIKI BATERJE, LATARKI
Ceny hurtowe
Warszawa, Brzeska 3, telefon 10-51-66.
Prowincja za zaliczeniem.

Młyńskie maszyny, kamienie, krzemień, kwarc, chlor, magnezyt itp. artykuły młyńskie, poleca: „Technomłyn”, Warszawa, Czaickiego 6.

WYSYŁAM NAJTANIEJ na prowincję za zaliczeniem Papier pakowy, kancelaryjny, makatki, obrusy, pocztówki, szpagaty, oraz wszelkie materiały piśmienne.

MARIA DUNIN-HOLECKA
WARSZAWA, Bazar Janasza Sklep 69. 389

Języka niemieckiego Kursy Korespondencyjne. Kurs dla początkujących. Kurs dla zaawansowanych. Własna ułatwiona metoda. Szybkie postępy. Prof. G. Piętrow, Warszawa, Stan. Augusta 22/8 (skrz. poczt. 368). 356

Korespondencyjny Kurs Przygotowujący do Państwowej Wyższej Szkoły Technicznej w Warszawie. Czynny od 1 listopada 1912 r. Informacje: Warszawa, Smolna 34, m. 4. 251

Korespondencyjna nauka, w programie licealnym, gimnazjalnym (przedmioty matematyczno-przyrodnicze: matematyka, fizyka, chemia). Informacje: Mgr. S. Fedai, Warszawa, Smolna 34/4.

Największy skład hurtowy i jedyna w kraju wytwórnia przyborów do rybołówstwa
„RYBAK”
GORZKOWSKI I NELDNER
Warszawa — Pierackiego 17 (skład) i Miodowa 7 (fabryka)
poleca i wysyła wyłącznie do sklepów:
wędziska, haczyki, kołowrotki, sznury, żyłki, przypony, błystki, muszki sztuczne, kancerki, sieci itp. artykuły wędkarskie i rybackie.
Największy wybór. — Najlepsza jakość. Ceny fabryczne.

CZAPKI RÓŻNE FASONY

HURT — DETAL

ADAM, WARSZAWA

Marszałkowska 33, tel. 9-84-41